

Waxbarashada diyaarinta

Maxaa waaye **TUVA** ?

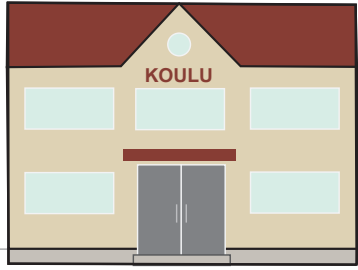
Maxaa waaye **TELMA**?



ideo**g**rammi

**Wax la sawire
wada hadalka wax loogu tala ogoley**

Misiwirka waxaa diyaariyey Ideogrammi.
Qoraalku waxa laga soo qatey opintopolku.fi.
Warqadahaan waxaa diyaariyey Kehitysvammaisten Tukiliitto ry 2019.
Waa la turjumeey waana la cusbooneysiyeey TUVA
xaquuq in la yaqaano waaye/ barnaamijka Nivus 2021.



1. Dugsiga dhexe khidib

Dhammaadka dugsi sare,
waa waqtigii aad ka fikiri lahayd
maxaa rabtaa inaad sameysid.

Waxaad haysataa doorashooyin badan
Tusaale ahaan, adigu waxaad baran kartaa xirfad.



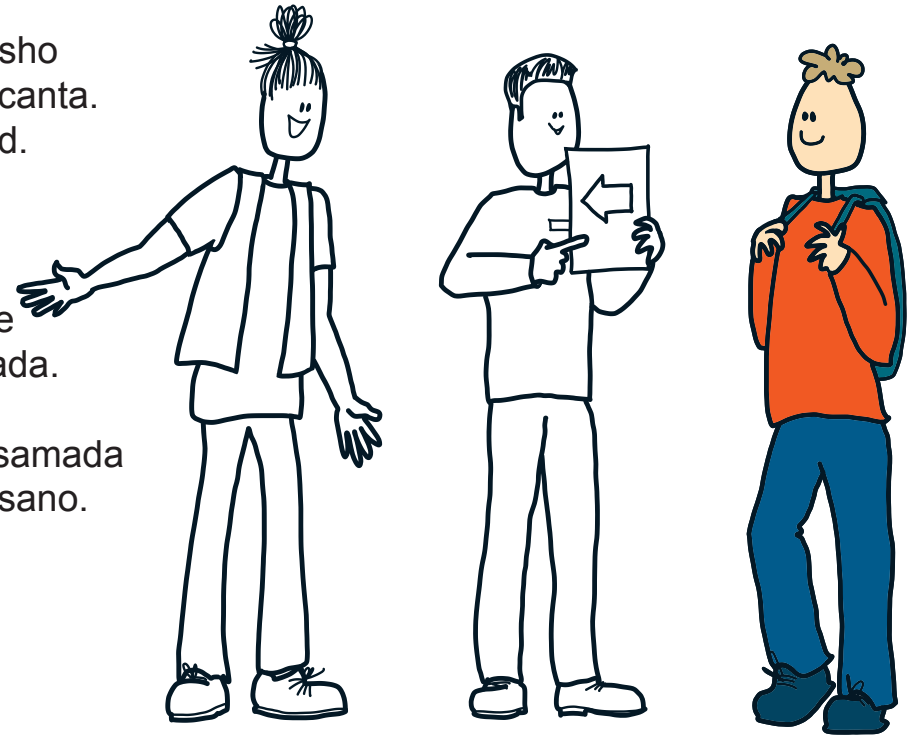


2. Shahaadada dugsiga dhexe oo xirfada

Waxaad codsan kartaa goob waxbarasho tusaale ahaan, dugsiga farsamada gacanta. Halkaas waxaad ka baran kartaa xirfad.

Waxaad taageero gaar ah u heli kartaa waxbarashadaada. Tusaale ahaan, turjumaan ama kaaliye ayaa kaa caawin kara waxbarashadaada.

Shahaadada koowaad ee dugsiga farsamada gacanta waxay qaadataa ilaa saddex sano. Kahor intaadan baran xirfad, waxaad ku tababaran kartaa xirfadahaaga waxbarasho tababbarka shahaado ee tababarka xagga waxbarashada ie. **TUVA** .



3. Tababarka diyaarinta

Waxaa jira laba tababar oo diyaarin ah:

- **TUVA** waa waxbarashada diyaarinta shahaado
- **TELMA** waa tababar shaqo iyo nolosha madax banaan

TUVA

Weli ma rabtaa inaad ka fikirto waxa aad xiiseyneyso?
Ma la yaabanahay xaggee ku fiican tahay?
Ma u baahan tahay xirfado tababar, maxaad u baahan tahay inaad wax barato?

Xaaladdan oo kale, **TUVA** waxay noqon kartaa ikhtiyaarka saxda ah ee adiga.

TUVA badiyaa waxay jirtaa hal sano.



TELMA

Ma u baahan tahay tababar maaraynta arimahaaga?
Haddii aad u baahato, waad ku haboonaan kartaa **TELMA**.

TELMA waxay socon kartaa 1 ilaa 3 sano

Dhererka tababarku wuxuu ku xiran yahay waa maxay nooca xirfadaha iyo yoolalka aad leedahay.

Iskoolyaasha tababarka lagama qalin jibiyo.

Iskoolyaasha tababarka xirfado ayaa lagu bartaa, taas oo aad uga baahan tahay waxbarashadaada iyo nolol maalmeedkaaga.

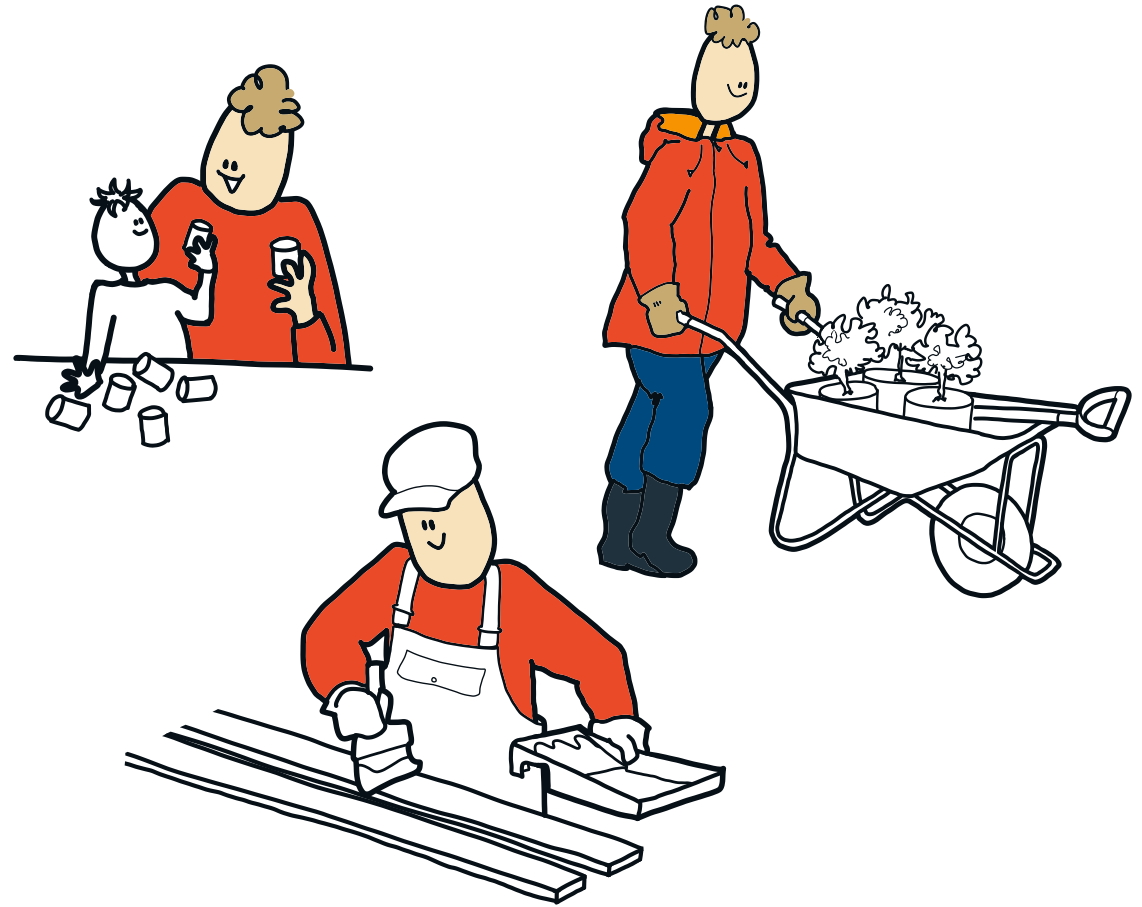
4. TUVA



Haddii aadan hubin shaqada aad rabto inaad qabato, waxaa laga yaabaa inaad u qalanto **TUVA** tababarka.

Hadafku waa in inta lagu jiro **TUVA**

- waxaad heli doontaa xirfad kugu habboon
- waxaad raadineysaa meel ku haboon inaad wax ku barato naftaada.



Gudaha TUVA tababarka

- waxaad baran kartaa xirfado kala duwan
- waxaad ka fikiri kartaa nooca shaqo ee kugu haboon
- waxaad ka heli kartaa macluumaad ku saabsan meesha aad ka baran karto xirfadda
- waxaad kobcin kartaa xirfadahaaga waxbarasho.

5. TUVA



TUVA waxaad ka heli doontaa taageero gaar ah oo waxbarashada ah. Waxaad kordhin kartaa lambarada shahaadada dugsiga hoose. Waxaad heli doontaa xirfado badan, taas oo aad uga baahan tahay waxbarashada iyo nolol maalmeedkaaga. Waxaad baran doontaa inaad raadiso macluumaadka waxyaabo kala duwan.



Kadib TUVA waxaad raadin kartaa goobta waxbarasho ee shahaadada hogaaminta waxbarashada.

6. TELMA

TELMA tababarku wuxuu kuu diyaariyaa shaqo iyo nolol madaxbannaan.

TELMA waxaad ku baran doontaa xirfado waxaad u baahan tahay inaad wax barato xagga nolosha shaqada iyo bulshada.

Waxaad baran doontaa inaad daryeesho naftaada iyo ee arimahaaga. Waxaad baran doontaa xirfadaha aad uga baahan tahay nolol maalmeedka, sida

- dayeelka guriga
- cunto kariska
- jimicsiga
- is dhaqida.



Waxaad barataa inaad lacag isticmaasho oo aad ganacsi samayso

- dukaanka dhexdiisa
- isbitaalka
- bangiga

Waxaad baran doontaa inaad isticmaasho tusaale ahaan

- telefoonka
- kombiyuutarka
- kalenderka



Waxaad baran doontaa inaad ka shaqeyso bulshada dhexdeeda

- ogow xuquuqdaada iyo waajibaadkaaga
- caawimaad raadso, haddii aad u baahan tahay.





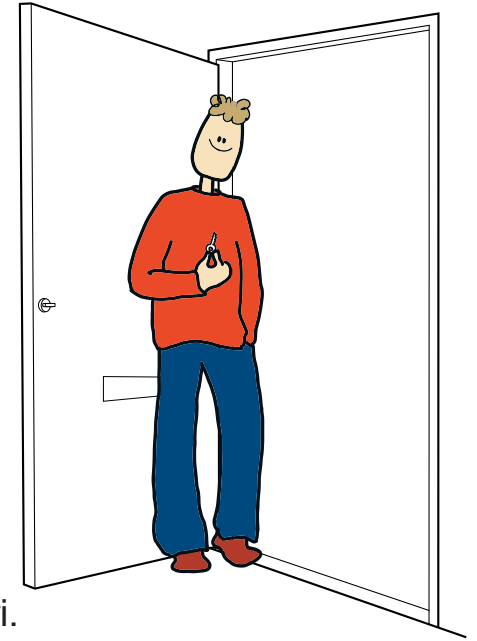
7. TELMA

TELMA waxaad ku baranaysaa wada shaqaynta kuwa kale iyo hab ku habboon xaaladda. Waxaad baran doontaa inaad la hadasho dad cusub. Waxaad baran doontaa inaad hesho hagitaan iyo jawaab celin.



TELMA

- waxaad ku tababartaa shaqooyin kala duwan
- waxaad baran doontaa nooca shaqooyinka kugu habboon
- waxaad ka heli doontaa macluumaad ku saabsan shaqada, shaqo maalmeedka iyo shaqada mushaarka leh

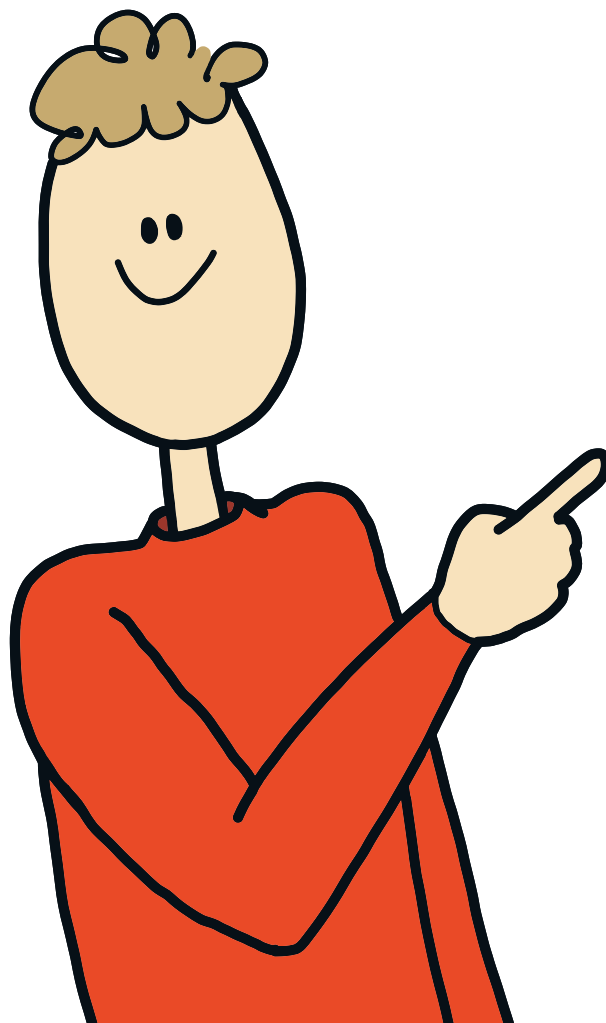


TELMA ayaa bixisa macluumaadka fursadaha guryaha. Waxaad la yaabi kartaa nooca waxaad rabtaa inaad ku noolaato guri.



TELMA kidib

- waxaad heli kartaa shaqo kugu habboon ama shaqo iyo hawl maalmeed
- waad noolaan kartaa intii suurtoagal ah nolol madaxbannaan.



8. Macluumaad kale

Opintopolku.fi -pageka macluumaad
kale ayaad ka heleysaa
waxbarashada kala duwan
iyo iskoolyaasha kala duwan: www.opintopolku.fi

Waxaa jira macluumaad ku yaal bogga AMEO
ku saabsan machadyada waxbarashada gaarka
ah ee farsamada gacanta: www.ameo.fi

Iskoolyaashaan dadka saacid badan u
baahan ayaa loogu tala ogoley:
Suomen Diakoniaopisto

<https://www.sdo.fi/>

Savon ammattiopisto

<https://sakky.fi/fi>

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

<https://www.jedu.fi/>

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

<https://www.redu.fi/fi>

Koulutuskeskus Salpaus

<https://www.salpaus.fi/>

Soo saaro macluumaadkaan ku goron:

www.tukiliitto.fi/toiminta/tukiliiton-oppaat-ja-materiaalit/

Macluumaad kale waxey

ku qoron yihiin iskoolyaasha websitekooda.